

Света гора, Атон – градината на Пресвета Богородица

Главен религиозен и духовен център на целия православен свят били манастирите на *Света гора, Атон*. Според преданието, когато апостолите решавали с жребий кой къде да проповядва Евангелието, света Богородица помолила на Нея също да ѝ разрешат да вземе участие, за да не остане отделена от проповедта. По жребий на Нея ѝ се паднала иверийската земя (Грузия) в Мала Азия. Когато Пресвета Богородица се готвела да се отправи за Иверия, се явил архангел Гавриил с думите: „Иисус Христос, Който се роди от Тебе, Ти повелява да не оставяш иудейската земя и Иерусалим. Мястото, което Ти е предназначено, не е Иверия, а полуостров Македония – Атон...“

Веднага щом Владичицата на света стъпила на Атон, от всички идоли, намиращи се на полуострова, се чул стон. Той като вик призовал: „Мъже, потомци на Аполон, отидете в залива на Климент, за да посрещнете Майката на Великия Бог – Мария „. Местните жители с голяма почит посрещнали Богородица, Иоан Богослов и другите с тях. Пресветата Дева, като видяла мястото, което ѝ се паднало, произнесла следните слова: „Сине Мой и Бог Мой, благослови това място и Мой жребий, излей милост на него и го пази невредимо до края на този век“.

Пресвета Богородица
Закрилница на Атонските манастири

След това, благославяйки народа, казала: „Божията благодат да пребъде на това място и над пребиваващите тук с вяра и благоговение, и спазващи заповедите на Моя Син и Бог. Необходимите за живота им на земята блага те ще получават в изобилие с малко труд, ще им се пригответи живот небесен и няма да оскъдне милостта на Моя

Син от това място до края на този век.

Аз пък ще бъда Застъпница за това място и Ходатайка за него пред Бога“.

*Фануилска чудотворна икона на
Св.Георги*

По време на царуването на император Лъв Мъдри и цар Симеон Велики имало трима братя по плът, а най-вече по дух - Моисей, Аарон и Иоан, родени в Охрид, от рода на цар Юстиниан.

От голяма любов към Бога те дали обет на Премъдрия Промислител да оставят света и това, което е в него - слава, богатство и знаменитостта на своя род, - и да приемат върху себе си Ангелски образ - монашество.

За да отблъсват успешно от себе си демонските изкушения и да умъртвяват страстите на собствената си плът, те избрали да живеят в дълбоко уединение, на южната страна на Атонската пустиня.

Направили за себе си три заслона недалече един от друг, за да се подвизават в бдение и въздържание със слово и божествени песнопения.

Навсякъде се разнесла славата за техния добродетелен живот, идвали мнозина и от самите царски чертози и се присъединявали към техния чин и добродетели.

Това богоизбрано стадо се увеличавало с всеки изминал ден и те се посъветвали да изградят от царското си съкровище обща обител. По Божии промисъл открили в горските дебри място с неизречено благоухание и в годината 919 от Рождество Христово съградили малък съборен храм, на който искали да дадат име.

Едни казвали да бъде на Великия Николай Мирликийски Чудотворец, други на свети Климент - Охридския Чудотворец. Заради братската любов, въздържайки се от несъгласие, решили, че е по-добре да се обърнат с молитва към Бога и Той Сам да определи на чие име да се посвети църквата.

И ето, в дълбока нощ, в часа на най-пламенната им молба необикновена светлина, по-силна от слънчевата, се разляла от новопостроения храм, а когато дошло утрото, те влезли в храма и видели нещо чудно и изключително. На приготвената дъска, положена на Светия Престол, имало самоизписан образ на свети великомъченик Георги, от който през тази нощ излизало небесното сияние и осветявало смирената пустиня. Заради тази самоизписана икона нарекли храма „Свети Георги Зограф“ - т.е. „живописец“.

Окрилени от това голямо чудо, тримата братя утвърдили с царски грамоти владенията на новия манастир и пожертвали за него богати дарове. Наскоро манастирът достигнал цветущо състояние.

Така възникнал българският манастирът „Св.Георги Зограф“ - с дадено от Бога име и засвидетелствано от Него чрез велико чудо.

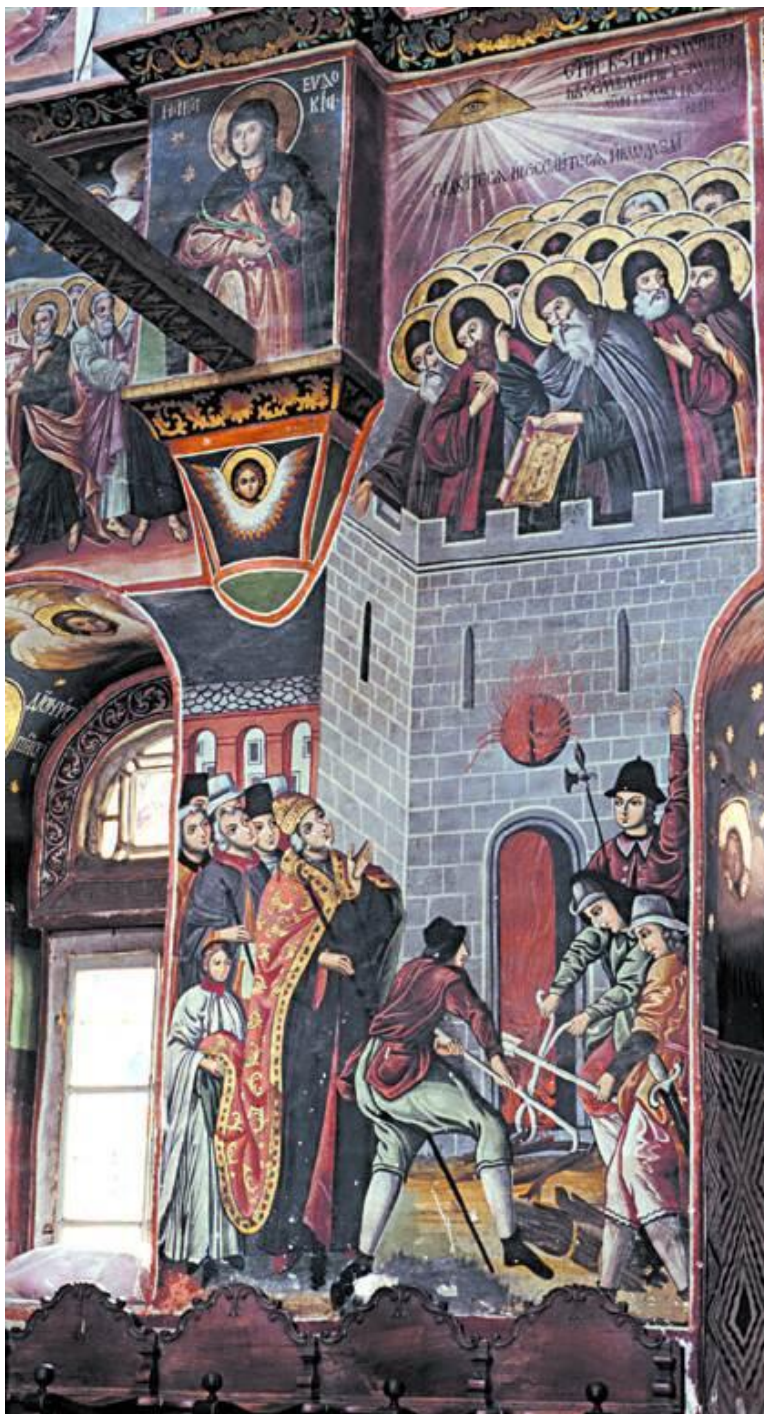

В нощни бдения, с пост и молитви, монасите и сега се молят за спасението и добруването на българския народ.

Свети 26 Зографски мъченици

† 1276 година; Честват се на 10 октомври

През 1274 г. византийският император Михаил Палеолог се съгласил на уния с Рим. Целта на т. нар. Лионска уния била да получи от Запад помощ срещу арабите. През 1278 г. той издал указ унията да се въвежда чрез всички насилствени мерки. Светогорските монаси изпратили послание до императора, в което твърдо отстоявали невъзможността да приемат унията. Освен това те го молили да държи онова учение, което е приел от св. отци. Във Византия и Св. Гора дошли папски пратеници, за да проверят прилагането на Лионската уния. Някои манастири ги приели от страх, но други не, и затова пострадали. В това число бил и българският Зографски манастир. Тези, които се нахвърлили срещу манастира, били скитащи рицари-кръстоносци. Игуменът Тома накарал по-малодушните да се скрият някъде по планинските пещери. А той с 21 монаси и 4 миряни се заключили в манастирската кула. Още отпреди няколко дни игуменът на този манастир, преподобни Тома, знаеше, че нечестивите еретици са нападнали св. Гора, и бе известен за бедствията, които ще понесат неговите братя и сподвижници.

* www.sveta-gora-zograph.com /в сайта се влиза със стрелката долу, вдясно 2 пъти/

Междувременно се бе явило дивно Божие откровение. Един добродетелен старец - монах живееше на монастирското лозе, което се намира на половин час път югозападно от манастира. Този старец имаше в килията си икона на Пресвета Богородица, пред която всеки ден кадеше тамян и четеше акатист. Когато богомерзките римляни нападнаха света Гора със злодейски намерения и бяха вече излезли от корабите си, този богоугоден старец стоял пред иконата на Божията Майка и четял, според обичая си, акатист. Но когато произнесъл славословието: "Радвай се", чул от светата икона следните думи: - Радвай се и ти, старче, но бягай по-скоро оттук, за да не те сполети нещастие! Иди и кажи на братята в манастира да се затворят, защото богопротивните римляни нападнаха това благословено от Мен място и вече са наблизко.

Той паднал пред иконата и казал:

- Как мога, Владичице, да оставя Теб, моята Застъпница?

А гласът от иконата му отговорил:

- Не се грижи за Мен, но иди по-скоро! Когато старецът тръгнал към манастира за да каже какво му е заповядала Покровителката на Атон, иконата по неизповедима Божия сила го изпреварила, дошла в манастира и застанала над монастирските порти. Дошъл до тях, той погледна нагоре и с удивление гледаше светата икона. След това разказа на всички за необикновеното Божие откровение. А иноците, щом видяха иконата на св. Богородица и чуха за това дивно чудо, прославиха Бога и пречистата Му Майка. Игуменът разбра, че в скоро време монастирските братя ще бъдат поставени на сериозно изпитание - съветваше ги да бъдат бодри и да не се страхуват.

- Отци и братя! - казваше им. - *"Всички, водени от Духа Божий, са синове Божи, защото вие не приехте духа на робство, та да бъдете в страх, а приехте Духа на осинование"* (Рим.8:14-15). Ние се наричаме и сме чеда Божи. Ако пък сме чеда, то сме сънаследници на Христа; и ако с Него страдаме, с Него ще се прославим (ст.16-17). *"Защото мисля, че страданията на сегашното време не са нищо в сравнение с онази слава, която ще се яви в нас"* (ст.18). Затова, казвам ви заедно с апостола: които сте готови духом и не се боите от мъченията, останете заедно с мен в светата обител, а

които се страхувате - скрийте се с църковните съсъди за малко време, докато премине яростта на еретиците, за да не би от малодушие да изпаднете в богоотстъпничество.

Тогава онези, които се страхуваха от мъчения, се скриха в долините, пещерите и храсталациите, а светият игумен с останалите иноци се затвори в кулата. Те постъпиха така не от страх, а за да използват останалото им макар и малко време за да изобличат беззаконната ерес.

Мъчителите заобиколиха манастира от всички страни и започнаха да викат към монасите, които бяха в кулата:

- Отворете ни, господа, отворете!

Преподобният игумен им отвърна:

- Не ви знаем откъде сте!

- Ние сме Христови раби - продължиха мъчителите - и идваме да обърнем и вас, заблудените, в правия път.

Тогава светецът им отвърна:

- Отдалечете се от нас вие, които вършите беззаконие, защото апостолът говори: *"Ако дори и Ангел от небето започне да ви благовести не това, което сме ви благовестили, да бъде проклет!"* (Гал.1:8) Какъв друг учител търсите вие? Друг учител търсят само онези, които явно безумстват. Кажете ни вашето учение, и ако то е от Бога, ние ще се присъединим към вас и ще ви приемем като братя; ако ли пък не е от Бога, тогава махнете се от нас!

На това еретиците отговориха:

- Ние сме от Бога, вярваме в Господа Исуса Христа и проповядваме светото Евангелие. Изпратени сме от блаженейшия римски папа, който е глава на Църквата, да кажем и на вас, безумните, това, което вие не разбирате, за да се вразумите, да разберете църковните устави и правилно да четете в светия Символ на вярата: "Вярвам в Единия Бог Отец Вседържител...", че Пресветият Дух изхожда от Отца и Сина, а на Проскомидията да принасяте пресен, а не квасен хляб. Също вашите свещеници да си бръснат брадите и с това да не съгрешават в Божията служба, понеже те са жениси на Църквата. Ако изпълните всичко това, ще получите очищение от Вседържителя, и ние от радост за вашето покаяние ще се умилистим. Ако ли пък не, то ще ви погубим безмилостно, за да не заемате място на земята напразно!

Щом изрекоха тези и други подобни хули, еретиците очакваха отговор от преподобните отци. Те им възразиха:

- Ние искаме да намерим истината и не обръщаме внимание на вашите съблазни и безумия, защото не се страхуваме от заплахите ви. Писано е, че трябва да се боим само от Бога, а от хората няма защо да се плашим. Затова твърдо ви казваме: никой не може да встане срещу нас, ако с нас е Бог, Който *"е праведен и е възлюбил правдата"* (Пс.10:7). Сам нашият Господ Исус Христос в светото Евангелие казва: *"Когато дойде Утешителят, Когато ще ви пратя от Отца, Духът на истината, Който изхожда от Отца, Той ще свидетелства за Мене"* (Иоан.15:26). И пак: *"Аз ще помоля Отца, и ще ви даде друг Утешител, за да пребъдва с вас во веки - Духът на истината"* (14:16-17). И още: *"Това ви казах, бидейки с вас. А Утешителят, Дух Светий, Когато Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, що съм ви говорил"* (ст.25-26).

Преподобните отци няколко пъти повториха тези думи - за доказателство на истината и за да затворят устата на онези, които казват, че Дух Светий изхожда и от Сина. После добавиха:

- Ако и това не вярвате, духовборци, научете се от Господния Предтеча и Кръстител Йоан, който видя Светия Дух да слиза като гълъб от небето и да пребъдва върху Сина. От това вижте, че Светият Дух изхожда само от Отца. Това учение поддържа нашата Майка, светата Вселенска и Апостолска Църква, и напоява всички свои чедра с благодатта, която изтича от Божествените думи на Христа. А Той казва: *"Проповядвайте Евангелието на всяка твар. Който повярва и се кръсти, ще бъде спасен, а който не повярва, ще бъде осъден"* (Марк.16:15-16) . И още: *"Затова казвам ви: всеки грях и хула ще се прости на човеците; но хулата против Духа Светий няма да се прости на човеците; и ако някой каже дума против Сина Човечески, ще му се прости; но ако някой каже против Светия Дух, няма да му се прости нито на този, нито на онзи свят"* (Мат.12:31-32) . Защото всички пророци, апостоли и учители, научени от Светия Дух, са кръщавали, преподавали и учили хората от разните краища на света да признават четиримата евангелисти: Матей, Марко, Лука и Йоан; а който прибавя пети евангелист, той да бъде проклет! *"Който съблазни одного от малките"* Мои братя - казва Спасителят, - е достоен за мъка, а вие, които съблазнявате целия свят, как ще се оправдаете и как ще избегнете заслуженото наказание? Кой от седемте богоизбрани събори казва, че Светият Дух изхожда от Отца и Сина, или кой от тях е постановил, че трябва да принасяме пресен хляб и да стрижем косите и брадите си, както вие искате? Ти, духоворецо, изпълнен с други седем лукави духове, в кой Христос ни учиш да вярваме? Не Евангелие проповядваш ти, а антихристово учение! И тъй, пети евангелист ние не намираме.

- А що се отнася до вашите преснохлебни мъртви жертви, това е юдейски обичай. Но вие ще кажете: "Нима Христос, препасан и с тояга в ръка, според Писанието, не яде пасха?" Да - ще ви отговорим, - Той яде пасха, но я отмени, както направи с обрязването и с други неща. След нея Той седна с дванадесетте Си ученици в Сионската горница и установи Своята Пасха. През време на вечерята Той взе хляб, благослови го, раздаде го на учениците Си и каза: *"Вземете, яжте: това е Моето тяло"* (Мат.26:26) - ето истинското Тайнство. Казано е: взе хляб, т.е. квасен, а не пресен, както вие противоканонично правите и служите, и така поддържате Аполинариевата ерес.

В евангелските текстове (Мат.26:26, Марк.14:22, Лук.22:19, както и в посланието на св. апостол Павел (1Кор.11:23), при установяването от Спасителя на Тайнството Евхаристия изрично е употребена думата "артос", която на гръцки означава квасен хляб. За безквасен хляб (опреснок) в Св. Писание се употребява думата "азимон" (Лук.22:1). "Тъй като Тайната вечеря била извършена през нощта срещу 14 нисан, в който ден до залез слънце, според равинската литература, не било позволено да се употребява пресен хляб, на нея е бил употребен квасен хляб. И в сегашно време, както и в миналото, Тайнството Евхаристия (в Православната Църква) се извършва с квасен хляб".

"Първоначално евхаристийният хляб, с който си служили на Запад бил, както на Изток, обикновен хляб, в който имало квас. О. Сирмон, йезуит, признава, че на Запад, както и на Изток, квасният хляб е бил употребяван в продължение на първите девет

века и че римската църква е променила древния обичай в периода от края на IX в. до първата половина на XI в." (О. Владимир Гете, "Папството като ерес", Париж, с. 168.). Употребата на безквасен хляб у католиците е резултат от по-късно юдейско влияние. Виж също Лъжеученията на папството - о. Владимир Гете.

Тези думи на преподобните отци бяха крайно неприятни за римокатолиците - както са неприятни за вълка камъните, с които пастирът го прогонва от стадото. Те се спуснаха и запалиха от всички страни светата обител.

Тогава Христовите мъченици, заобиколени от пламъци в кулата подобно на тримата свети отроци, отправиха последната си молитва към Христа Бога.

- Владико Господи Иисусе Христе, Боже наш - казваха, - Единородни Сине и Слово Божие, Ти доброволно си предал Себе Си на заклание и смърт като непорочно агне, за спасението на човешкия род! Ти, Господи, си пролял пречистата Си Кръв за Своята Църква и си казал, че силите на ада няма да я победят. И тъй, запази я от вълците, които я унищожават! Умножи, Господи, верните Си раби по целия свят - от единия край на земята до другия! Запази навеки непреклонен и непреодолим жребия на Твоята Пречиста Майка; освети го, прослави го заедно със Себе Си и го помилвай! Въздигни жилищата на Твоите светии - за Твоя слава и за наш спомен. Приеми тази молитва от нашите уста като благовоно кадило и погледни на нас милостиво, както милостиво си погледнал на Авраамовата жертва и Иефтаевото всесъжение, защото си благ и човеколюбив.

След като свършиха молитвата, от небето се чу глас:

- *"Радвайте се и се веселете, защото голяма е наградата ви на Небесата"* (Мат.5:12).

От този неочакван глас мъчителите страшно се изплашиха, но мракът, който покриваше духовните им очи, не им позволи да проумеят станалото - лишени от Божествената светлина на Светия Дух, Когото хулеха, те пребъдваха в своето ожесточение и упорито противене на благодатта.

Така блажените отци предадоха душите си в Божиите ръце.

Те завършиха мъченическия си подвиг в огъня през 1276 г., а според един гръцки ръкопис, който се намира в Протата, в Иверския и Ватопедския манастири - на 10 октомври 1280 година.

Светите Зографски мъченици са 26: от тях 22-ма монаси и 4 миряни, чиито имена са неизвестни. А имената на монасите са следните: Тома, Варсануфий, Кирил, Михей, Симон, Иларион, Яков, Иов, Киприан, Сава, Яков, Мартиниан, Козма, Сергей, Мина, Иоасаф, Иоаникий, Павел, Антоний, Евтимий, Дометиан и Партений клисар. Първият от тях - Тома - беше, както се спомена по-горе, игумен и той водеше разговорите с папистите; а последният - клисарят Партений, беше останал в горящата кула и беше свален на земята жив. Той разказа на завърналите се братя всичко, което бе станало в кулата. След това живя още 30 дни, а на 10 ноември предаде душата си на Бога и получи заедно с починалите си събратя мъченически венец.

След като извършиха своето злодеяние, беззаконните латинци с голяма ярост се пръснаха по цялата света Гора и нито една обител, нито една кула, нито един скит,

нито една монашеска килия не можа да се укрие от тях. Те всичко разориха и изгориха, а манастирските имущества разграбиха.

Още много мъченици положили живота си за Христа и за Православната вяра. А онези, които предпочетоха да спасят временния си живот и да изгубят вечния, се съединили и съслужили с богоненавистните латинци, но Бог ги наказал със страшни знамения и бедствия.

Беззаконният цар Михаил Палеолог, който имал намерение да дойде на св. Гора и да унищожи тук Православието, не успя да осъществи намерението си, защото скоро се лиши от царството и живота си. По време на един поход срещу сръбския княз Иван Душан той се разболя и през декември 1282 г. умря в лагера си близо до град Бер, неприсъединен към римокатолическата общност и отлъчен от Православната Църква".

Кулата, където пострадали светите Зографски преподобномъченици и където останала цяла и невредима чудотворната икона на Божията Майка "Предвъзвестителка", се запазила отчасти до 1873 г. Тя, обаче, закривала северното здание на манастира, а освен това поради старост имало опасност да се срути - тогава се наложило да бъде разрушена. Но за да се запази завинаги споменът за мъченическия подвиг на пострадалите, всички братя от Зографската обител единодушно решили да издигнат на нейното място паметник. Това и станало още през същата 1873 г. Паметникът трябвало да бъде осветен в деня, когато се празнува паметта на мъчениците. В навечерието, след залез слънце, започнало всеобщо бдение. Нощта била безлунна и на небето едва блещукали звезди. Наоколо царяла тишина. По време на службата, точно в полунощ, когато след първата катизма започнали да четат "Житието и страданието на св. Зографски мъченици", над църквата неочаквано се появил огнен стълб. Той осветил обителта и цялата околност с такава ярка светлина, че могли да се разпознават и най-дребните предмети. Този дивен стълб, след като постоял над храма около 3-4 минути, се преместил над паметника, отново спрял за няколко минути, а след това започнал да се издига нагоре и се превърнал в кръг, подобен на венец, който увенчавал отвисоко паметника и мястото, където пострадали светите мъченици.

Това необикновено явление продължило около 15 минути. Очевидци на чудото били манастирските братя и много от манастирските гости - пустинници и жители на околните скитове, дошли в Зограф на празника.

Така всемогъщият Бог с дивното небесно знамение над самия паметник на мястото на страдалческата кончина на монасите - изповедници, в самия ден на тяхната памет показал явно пред всички колко е благоугоден пред Него подвигът на тези страдалци за истинската вяра и за предаността към светата Православна Църква.

ар Петър отстъпил престола на сина си **Борис** II и се оттеглил в манастир. Починал като монах през 970 г. Той е един от светците на родната ни църква.

По времето на царуването на цар Борис II византийският император Йоан Цимисхий завладял североизточните български земи и пленил цар Борис, брат му Роман и цялото царско семейство.